

4 Ιουνίου 2009

Δημόσιες Συγκοινωνίες – ώρα μηδέν

Το κυκλοφοριακό πρόβλημα, το οποίο είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με τις δημόσιες συγκοινωνίες, έχει καταντήσει ένα από τα πιο σοβαρά προβλήματα στην Κύπρο καθώς επηρεάζει την εθνική οικονομία, το περιβάλλον, την οδική ασφάλεια και κατ' επέκταση την ποιότητα ζωής όλων των πολιτών.

Το κόστος της κυκλοφοριακής συμφόρησης, το οποίο δεν αφορά το συνολικό κόστος από τη χρήση αυτοκινήτων, αλλά μόνο το επιπλέον κόστος εξαιτίας της μεγάλης κυκλοφοριακής συμφόρησης, ξεπερνά τα 100 εκατομμύρια ευρώ ανά έτος. Την ίδια ώρα δαπανούμε ένα ποσό πέραν του ενός δις ευρώ για την εισαγωγή ενεργειακών πόρων, οι οποίοι κατά το ήμισυ αφορούν αποκλειστικά τις μεταφορές. Πέρα από την οικονομική πτυχή, το μεγαλύτερο πρόβλημα που προκύπτει λόγω του κυκλοφοριακού προβλήματος είναι η σταδιακή υποβάθμιση της ποιότητας ζωής, γεγονός το οποίο πλέον βιώνουμε όλοι μας.

Σήμερα η πολιτεία επιδοτεί το υφιστάμενο σύστημα δημόσιων μεταφορών με ένα ποσό της τάξης των 32 εκατομμυρίων ετησίως, το οποίο όπως έχει αποδειχθεί δεν ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες και αυτό αποδεικνύεται από την σταδιακή απαξίωση του πολίτη. Είναι προφανές ότι για την ανάπτυξη και λειτουργία ενός σύγχρονου, εύχρηστου και αξιόπιστου συστήματος δημόσιων συγκοινωνιών δικαιολογείται η ετήσια επένδυση σαφώς μεγαλύτερου χρηματικού ποσού. Το θέμα όμως δεν είναι το ύψος του χρηματικού ποσού που δαπανά η πολιτεία για τις δημόσιες συγκοινωνίες, αλλά ποια είναι η απόδοση του δημόσιου αυτού χρήματος. Έχει αποδειχθεί σε όλους σχεδόν τους τομείς της οικονομίας, ότι η πρακτική των μονοπωλίων και της πλήρους επιδότησης η οποία δεν είναι συνδεδεμένη με δείκτες απόδοσης δεν βοηθά στη βελτίωση, τη μείωση κόστους και την εν τέλει παροχή μιας ποιοτικότερης υπηρεσίας και άρα μία προσπάθεια αύξησης της δαπάνης του δημόσιου χρήματος για την ανάπτυξη των δημόσιων συγκοινωνιών με το υφιστάμενο πλαίσιο, θα είναι σαν να ρίχνουμε περισσότερο νερό στον πίθο των Δαναΐδων.

Στην ίδια λογική ο υποχρεωτικός Ευρωπαϊκός Κανονισμός 1370 του 2007, ο οποίος θέτει το πλαίσιο και τους όρους υπό τους οποίους οι αρμόδιες αρχές συνάπτουν σχετικές συμβάσεις με παροχές δημόσιων επιβατικών μεταφορών, επιβάλλει την ορθολογική αξιοποίηση των χρημάτων που επενδύονται για ανάπτυξη των δημόσιων μεταφορών, δημιουργώντας εν τέλει το πλαίσιο το οποίο μακροπρόθεσμα θα οδηγήσει στη βελτίωση τους.

Το Επιμελητήριο θεωρεί ότι ο εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου που διέπει τις δημόσιες συγκοινωνίες είναι πλέον μονόδρομος και πρέπει να προχωρήσει χωρίς καμία άλλη καθυστέρηση. Η συμμόρφωση μας με τον υπό αναφορά Ευρωπαϊκό Κανονισμό είναι η αφορμή, η πραγματική αιτία είναι η αναντίλεκτη αναγκαιότητα αναβάθμισης των δημοσίων μεταφορών η οποία πρέπει να αρχίσει με τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου που τις διέπει, μέσω ενεργειών που έπρεπε να είχαν γίνει προ πολλού.

Βασική παράμετρος του νέου πλαισίου θα πρέπει να είναι μεταξύ άλλων ο συνυπολογισμός δεικτών απόδοσης που να αφορούν την αύξηση της χρήσης των μέσων δημόσιων μεταφορών κατά τον καθορισμό των επιδοτήσεων ή της κρατικής στήριξης. Παράλληλα, θα πρέπει η Πολιτεία, η οποία στην περίπτωση αυτή μπορεί να εμφανίζεται ως μια πλειάδα Υπουργείων, υπηρεσιών ή φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης με μικρές ή μεγάλες και επικαλυπτόμενες αρμοδιότητες στο θέμα αυτό, να συντονιστεί και να θέσει ως ύψιστη προτεραιότητα την υποστήριξη της αναβάθμισης των δημόσιων συγκοινωνιών. Αυτό προϋποθέτει ότι θα πρέπει να υλοποιηθούν με αυστηρότητα μέτρα τα οποία αποτελούν υποχρέωση της Πολιτείας και προϋπόθεση για την αύξηση της χρήσης των μέσων δημόσιων συγκοινωνιών. Χαρακτηριστικά αλλά όχι εξαντλητικά παραδείγματα είναι η εφαρμογή της κυκλοφοριακής μελέτης για τη Λευκωσία η οποία βρίσκεται εδώ και πολλά χρόνια στα συρτάρια των αρμοδίων, η δημιουργία και αστυνόμευση λεωφορειολωρίδων και η πάταξη της παράνομης στάθμευσης στα κέντρα των πόλεων. Το τελευταίο θα πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του νέου πλαισίου. Μόνο έτσι θα δημιουργηθούν οι συνθήκες αναβάθμισης και αύξησης της χρήσης των δημόσιων συγκοινωνιών την Κύπρο, το οποίο θα πρέπει να είναι ο στόχος όλων μας.